

ROBINSON

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

Monzunové období, které je spojené s vydatnými dešti a silným větrem, devastuje uprchlické tábory na jihovýchodě Bangladéše, kam se po násilnostech v sousedním Myanmaru (Barmě) uchýlilo na 706 tisíc příslušníků etnika Rohingů. Více než polovinu z tohoto počtu tvoří děti.

Vytrvalé deště mají za následek sesuvy půdy, které jsou v přeplněných uprchlických táborech obzvláště nebezpečné - byly zničeny stovky provizorních přístřešků z plachet a bambusu, které rodinám slouží jako jediné obydlí. „Oblast, kde se koncentruje nejvíce uprchlíků, je velmi kopcovitá, bez většího množství stromů, které by sesuvům zabránily. Písečná půda se při deštích okamžitě mění v bláto a je mimořádně nestabilní,“ vysvětluje zástupce UNICEF v Bangladéši Edouard Beigbeder a dodává: „Tisíce dětí a jejich rodin ale nemají na výběr a každou noc chodí spát s obavami o vlastní životy.“

Monzuny

Od tragédie přitom děti dělí jen tenká hranice – dvouletá Janna spala se svými rodiči na hliněné podlaze, když začal liják. Voda během několika minut vystoupala do výšky půl metru a Janna se začala topit. V poslední chvíli ji ze tmy a kalné vody zachránil její otec a odnesl ji do bezpečí. Stejně nebezpečí jako Janně ale každý den hrozí 110 tisícům dětí, které se svými rodinami žijí v oblastech, kde je nebezpečí záplav a sesuvů půdy největší.

„UNICEF se snaží co nejvíce rodin z neohroženějších míst přestěhovat. Do konce června už jsme poskytli bezpečný domov 35 tisícům rodin, další 3 tisíce se přestěhovaly ještě v červenci,“ doplňuje Edouard Beigbeder.

Kromě sesuvů půdy představují přivalové deště také velké zdravotní riziko – v táborech jsou jen jednoduché umývárny a latríny a při deštích je nejen jejich okolí zaplavené infikovanou vodou, která obsahuje zárodky nebezpečných nemocí, jako je například cholera. Naši specialisté na místě proto opravují poškozenou infrastrukturu a na vhodných místech budují nové zázemí odolné proti záplavové vodě. Aktuálně bylo dokončeno 645 takových umýváren a toalet, plánováno je ještě dalších 2 104. V táborech je také pět velkokapacitních center pro léčbu průjemových onemocnění a přímo v terénu jsou desítky týmů, které obyvatele upozorňují na prevenci nákazy a distribuují běžné léky, tablety na čištění vody a hygienické prostředky. Kromě toho UNICEF ve výdejních centrech poskytuje rodinám nepromokavé plachty na opravu poničených příbytků, holínky, pláštěnky a další pomoc.

Monzuny komplikují také školní docházku a omezují provoz dětských center, v nichž mohou děti bezpečně trávit volný čas. Od začátku deštů bylo silně poškozeno 93 provizorních škol, UNICEF ve spolupráci s místními posílil konstrukci 800 školních stanů, aby nápor vody vydržely a školní docházka nemusela být přerušena. Distribuci pomoci nicméně komplikuje i to, že hlavní příjezdové silnice do táborů, které jsou jedinou možnou zásobovací trasou, jsou při deštích rozbahněné a téměř nesjízdné.

Český UNICEF v rámci kampaně na pomoc dětem Rohingů vytvořil sérii dvou televizních spotů, kterým propůjčila hlas vyslankyně dobré vůle UNICEF, herečka Jitka Čvančarová. V táborech jsou v současné době nejvíce potřeba léky proti choleře, hygienické soupravy nebo tablety na vyčištění vody, které jsou pro české dárcy k dispozici jako Dárky pro život.

Jak můžete pomoci

- Pravidelným měsíčním příspěvkem jako Přítel dětí UNICEF;
- Jednorázovým darem prostřednictvím formuláře na webu;
- Nákupem tablet na čištění vody, balíčku hygienických potřeb nebo jiného Dárku pro život.

www.unicef.cz

Bylo to někdy před sto lety, kdy se mocní, ale už také hodně rozčarování z vladařských povinností, nedohodli a vyrazili se svými vojsky proti sobě. Evropa se otřásala. Rakušané, Němci, Rusové, Turci, Bulhaři, Britové, Francouzi, Japonci, Američané, Italové, jejich vojáci, ale i generálové povoláni z bezstarostných dovolených. Tu a tam vítězili, aby vzápětí padali do zákopů plných mrtvých mužů. Bylo jich, než se paní Smrt konečně vyřádila, na desítky miliónů...

Budu vám vyprávět tento příběh

A mezi nimi, hned na počátku těch hrůz, také František. František a Josefa měli nedávno svatbu a těšili se na své první dítě. On byl velice zručným truhlářem, proto ho obdivovali i mnozí zkušenější z městečka, kde měl dílnu. Vždy večer, když skončil práci, dlaní pohladil truhlářský ponk. Jeho žena byla z poněkud bohatšího rodu, ale společně se rozhodli, že až našetří, odplují do zaslíbené Ameriky, kde bude František moci ještě více rozvinout svůj talent. Už zaměstnával dva tovaryše. Blížila se hodina, kdy Josefa porodí dítě.

Ještě dříve však přišel rozkaz. František musí nastoupit do vojska Císaře pána, odkud ho vzápětí povolají do přední válečné linie. Ve městě, kde se to stalo, dodnes stojí dům, v němž strávili poslední noc před ranním rozloučením. Držel ji za ruku, hladil ji a utěšoval. Josefa mu všechnu naději oplácela, potože jí chtěla věřit. Pak si naposledy

zamávali.

Josefě se brzy narodila krásná holčička. Místo návratu jejího Františka dostala záhy zprávu, že padl a neví se ani přesně, kde a jak. Zabíla ho kulka? Nebo utonul v řece? V tom domě, kde byli krátkou chvíli šťastní, vyrůstal polosirotek.

Bylo to někdy před sto lety a takových osudů byla spousta. Proč tolik oslavujeme všechno možné, ale na muže a ženy z doby první skutečné světové války, neboť ona to byla, o níž hovoříme, málem zapomináme? Myslíme si snad, že stačí téměř zarostlé pomníčky se jmény těch, kteří je nosili? Tak co si vlastně přát? Aby tátové neumírali, aniž by poznali své děti. Aby neumíraly děti, které tátové neochránili, protože válka si nevybírá.

Opět se chci zastavit u toho domu, protože obdobné příběhy se nesmějí poztrácat...

-red-

Ilustrace: Anna, Dubná

Zbabělci převlečení za lidi

Zbabělci, kteří jsou převlečení za lidi, tvoří prazvláštní skupinu živočichů. Vlastně jsou to také lidé, ale chovají se naprosto jinak. Zbabělé. Ublížíjí bezbranným, opuštěným, smutným, nemocným, zraněným, ubližují zvířátkům, která se nedovedou bránit. A čím více má takové zvířátko zbabělého člověka rádo, tím více mu zbabělý člověk ukazuje svou převahu. Často ji ukazuje i s úsměvem, který křiví jeho tvář.

Žil však člověk, a bylo to už před mnoha staletími, který zvířátko nesmírně miloval. Chránil je, bránil, léčil nemocné, pomáhal opuštěným, a dokonce se traduje, že s nimi i mluvil. Dodnes obdivujeme jeho laskavost. Byl to svatý František z Assisi, který svému poslání zasvětil doslova celý život. Žil v letech 1181 až 1226 a je nazýván „Patronem zvířat“.

Je až s podivem, že jeho odkaz byl vynesena na světlo světa až o hodně později. Stalo se to na shromáždění ekologů v italské Florencii v roce 1931, kde byl 4. říjen vyhlášen Světovým dnem zvířat. V onen den má totiž světec František z Assisi svátek. A pro nás určitě není dobrou vizitkou, že v České republice 4. říjen vzpomínáme až od roku 1994. A dosud ani nepatří k těm, které bychom, jako v jiných zemích, opravdu slavili...

Zvířata jsou nejnějnější tvorové, kteří se s námi dělí o štěstí a lásku, ale také o obavy a bolest, jež dovedou utišíť nebo alespoň zmírnit, když je smíme pohladit, když pohlédneme do jejich chápajících očí. A nejvíce pak určitě pejsci, kteří člověku prokazují oddanost už nekonečně dávno. Svědectví před časem podal v severní části Izraele několik tisíc let starý hrob, v němž byl nalezen člověk pochovaný se psem, kterého jednou rukou stále objímal. Důkaz, jaká síla nás s věrnými psy spojuje i po smrti, už snad nemůže být větší. Je to obrovské štěstí, které laskavý člověk za nic nezamění.

A ještě jedno štěstí máme. A mají je i zvířátka. Vážně se totiž zabýváme tím, jak odhalovat a trestat ony zbabělé. Ještě je jich až moc, až příliš. Proto je nenechme v klidu, aby pro vlastní pokroucené potěšení nezpůsobovali utrpení!

-od dop-

dnes čtete

1.

**Ochránce zvířátek
Vzpomínka na válku**

2.

**Poděkování za pomoc
Příběh ze zahrady**

3. - 4.

**Hlásí se EKO-KOM
Pátrání pokračuje
Za kapkou vody do vesmíru**

5.

**Léčivé moře
Dobrodružství se Zarou**

6.

**Jsou tu vaše
Zoo noviny!**

Chodník i ulice

Žijeme v podivném světě, nezdá se vám? Často musíme chránit sami sebe před ostatními lidmi, kteří si myslí, že jsou těmi hlavními postavami celého vesmíru! Vezměte si třeba cyklisty, kteří se s takovou samozřejmostí „zabydleli“ na chodnících a svou rychlou jízdou ohrožují ty, kterým jsou chodníky původně určeny, tedy pěší chodce. Nic proti cyklistům, kteří pojedou pomalu, opatrně, ohleduplně, mnohdy poděkují, když je pustíme, nebo se dovolí, zda mohou projet, dívají se, jestli vedle nás neběží náš čtyřnohý mazlíček. Takovou přátelnou jízdou se oni cyklisté vlastně vyhýbají rušné ulici, kde číhá obrovská nebezpečí. A tak se jízda po chodnících, zdá se, stala už samozřejmostí...

Ale samozřejmostí se nesmí stát, že neurvalce budeme tolerovat a podlehneme jejich náladám. V první řadě by asi bylo skutečně dobré, abychom si už zvykli na nošení reflexních prvků, které odrážejí světlo, takže na chodce i cyklisty upozorňují. A stejně tak by bylo záslužné, kdybychom takové reflexní prvky, jako jsou různé pásky, obojky a vodítka, pořídili i psím kamarádům. Kromě toho existují i různé obojky a přívěsky s malými bateriemi, které mají tu výhodu, že svítí nebo i blikají v úplné tmě bez dopadu cizího světla.

Ale kromě těchto opatření je zde i šance zvaná výchova. Což začít podobnou soutěží, jako byla ta před časem k nošení cyklistických helem? Pokusíte se něco vymyslet pro kluky a holky vaší školy? A proč jen pro ně? Třeba i pro dospělé... Dejte pak Robinsonovi vědět...

- od dop -

Dobrá zpráva

Právě začala škola, když jsem se zeptal jednoho kluka v našem domě: „Je to špatenka, viď, prázdniny jsou fuč...“ Ale se zlou jsem se potázal! S klidem mi totiž odpověděl: „Už jsem se do školy těšil, protože letošní prázdniny jsem si bezvadně užil.“ A proto tenhle minipříběh vysílám do světa jako dobrou zprávu, že škola, aspoň většinu z vás, nepřipadá coby otrava.

- od dop -

zprávy

To je tedy paráda!

To by tak hrálo, aby s koncem letních prázdnin končily i přerušné radovánky! Z omylu vás rádi vyvedou čerti, hasstrmani, víly, skřítky a další pohádkové bytůstky, pokud navštívíte zážitkový areál Pohádková kovárna Selibov mezi Protivínem a Pískem. Zve vás sem i pestrobarevný letáček, který upozorňuje na všechnu zábavu zde pro vás připravenou: Muzeum české pohádky, Pohádkový kráček, Stezka čápa Ferdinanda, výtvarná dílnička, občerstvovna u Čertova mlýna, Zvířátkov, Pohádkové bludiště včetně Adventních víkendů na závěr kalendářního roku.

Pochopitelně, že uvedeme i kontakt, protože hromadnou návštěvu nebo návštěvu školy lze objednat už dopředu: www.pohadkovakovarna.cz. Jen pozor, nyní už pouze do konce října na sobotu, neděli či svátky, potom už kromě onoho adventu dopřejme až do jara utmáceným představitelům pohádek trochu klidu a odpočinku.

Tady myslíme srdcem

A teď od všech pekelníků a hasstrmanů rovnou do Pozemského nebe! To neminete, když se vydáte na cestu blízko Českých Budějovic, přesně mezi Rudolfovem a Adamovem. Už krásný výhled do krajiny přivábí, ale potom už Ukázková přírodní zahrada Anastazie, Centrum celostátního rozvoje a Naše zahrádka, přičemž se pod těmito názvy skrývá například Vílí stezka pro děti a rodiče, slavnosti, kurzy a přednášky, setkání se zajímavými hosty, Komunitní přírodní zahrada, Včelí stezka nebo akce nazvaná Zabořme ruce do hlíny...

Pozemské nebe je prostě čarovné místo, kde se, jak ostatně prozrazuje i jeho zdařilý letáček, odpoutáme od každodenních všedností a myslíme srdcem. Koneckonců, přesvědčte se o tom na www.pozemskenebe.cz.

důležitá čísla

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

387 410 864

...

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:

387 313 030

386 355 500

...

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson, tř. 28. října 26, České Budějovice
e-mail: redakce@noviny-robinson.cz
www.noviny-robinson.cz
za garance OOŽP Statutárního města České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., Praha
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice
Reg. č.: MK ČR 7767

Vytištěno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů publikovaných příspěvků

medailonek

Opravdu nevíme, co víc by si zasloužilo publikování v této naší rebrice Medailonek, než to, co dokáže UNICEF. Následující řádky čtěte pomalu, pozorně, za každým číslem si představte konkrétní děti, které právě teď žijí sice daleko od vás, ale přitom nesmírně blízko. Jejich další osud totiž závisí i na vás. Nebudete lhotejní?

Co jste dokázali v roce 2017
Vy a UNICEF

V loňském roce jste vy a další dárci po celém světě pomohli v 337 krizových situacích ve 102 zemích světa. Zajistili jste vodu pro 45 milionů lidí, terapeutickou výživu pro 4 miliony kriticky podvyživených dětí a vrátili do škol skoro 9 milionů dětí. A to zdaleka není všechno!

Atila Komaromi z Berceje (Srbsko), který se narodil s postižením, mohl díky programům UNICEF zdárně dokončit sedmou třídu.
© UNICEF/Vas

Dary z České republiky každoročně pomáhají převážně dětem žijícím v nejchudších zemích s vysokou dětskou úmrtností a v krizových oblastech postižených humanitárními krizí, válečným konfliktem či přírodní katastrofou. Například v Jemenu, který válka přivedla na pokraj hladomoru a ve kterém se po zkolabování zdravotnického systému rychle rozšířila cholera, zbudoval UNICEF 75 center pro léčbu průjemových onemocnění a cholery. Také jsme zajistili přístup ke zdravotní péči pro 1,13 milionu dětí a z akutní podvýživy vylčili 323 000 dětí. Pro dvě třetiny obyvatel, které byly nuceny používat znečištěnou vodu z povrchových zdrojů, jsme rovněž zajistili nezávadnou vodu a hygienické zázemí (celkově pro 16 milionů lidí). Pitnou vodu dodáváme také dětem v Sýrii. Například v táboře Ain Issa na severovýchodě země, který slouží jako útočiště rodinám, které uprchly z válečných regionů, jsme vyhloubili dostatek studní a dětem zajišťujeme také výživnou stravu, léky i možnost pokračovat ve školní docházce.

Také v Jižním Súdánu, kde bylo v důsledku dlouhodobého ozbrojeného konfliktu zničeno na 30% škol, a 2 miliony dětí tak ztratily přístup ke vzdělání, jsme za pomoci místních vystavěli nebo opravili školy pro téměř 320 000 dětí. Také jsme proškoliili 5 815 nových učitelů a poskytli psychosociální pomoc pro půl milionu dětí. Celosvětově dodal UNICEF učebnice a výukové materiály více než 12,5 milionu dětí a vybavil čtvrt milionu školních tříd, především s cílem umožnit vzdělání i dětem z nejchudších rodin nebo z oblastí humanitárních krizí.

Dívky v indickém distriktu Giridih s nejvyšším počtem dětských sňatků na světě na své lekci bojového umění.
© UNICEF/Vishwanathan

Jedním ze stěžejních úkolů UNICEF v roce 2017 bylo (a stále je) chránit děti a dospívající před násilím a jakýmkoliv zneužíváním – v průběhu minulého roku tak UNICEF vyjednal propuštění přibližně 12 tisíců dětských vojáků, kterým jsme následně poskytli zázemí potřebné k začlenění zpět do společnosti.

V roce 2017 UNICEF rovněž spustil pilotní program zaměřený na boj proti dětským sňatkům – v 65 vesnicích v Indii probíhají preventivní programy, které dívkám dodávají sebevědomí pro rozhodování o vlastním životě, například i prostřednictvím kurzů karate.

UNICEF všechny své programy koncipuje tak, aby vlastní provozní náklady byly naprosto minimální – na programy pomoci směřuje 91% z každého příspěvku. Je také dobré si uvědomit, že programy neslouží jen příjemcům, kteří jsou do nich přímo zapojeni, ale zlepšují podmínky i pro miliony ostatních – například očkování chrání před nebezpečnými nemocemi i bezprostřední okolí dítěte, programy odpovědného rodičovství zase celosvětově pomáhají snižovat porodnost. Děti, kterým dnes poskytneme základní vzdělání a praktické dovednosti, budou mít v dospělosti větší šanci se uplatnit, a přispět tak k odstranění chudoby ve svých zemích. A samozřejmě bychom mohli v podobném výčtu pokračovat – pro ty, kdo by si chtěli přečíst detailní přehled všech našich loňských úspěchů, je určena výroční zpráva celosvětového UNICEF.

A jakou pomoc jsme tedy mohli i díky dárcům z ČR v uplynulém roce mimo jiné zajistit?

- 41,3 milionu moskytiér v hodnotě 90,7 milionu dolarů, 20,4 milionu rychlých testů na zjištění malárie, 20,2 milionu kombinovaných léků proti malárii na bázi artemisininu, 10,6 milionu léků na ochranu 27 milionů dětí proti sezónní malárii a 9,6 milionu dávek sulfadoxin-pyrimethaminu na ochranu 32 milionů těhotných žen
- 2,5 miliardy dávek vakcín pro 95 zemí, 691,3 milionu injekčních stříkaček; chladicí zaříze-

Demobilizovaní dětskí vojáci z Demokratické republiky Kongo a jejich snídaně v centru podporovaném UNICEF.
© UNICEF/Dubourthoumie

ní na uchování vakcín, včetně přenosných chladicích boxů, v hodnotě 32,7 milionu dolarů;

- 33 330 tun terapeutické stravy Plumpy'Nut, 1,179 miliardy sáčků mikronutričních živin v prášku, 428,9 milionu kapslí vitamínu A, 334,8 milionu tablet železa s kyselinou listovou, 236,5 milionu odčervovacích tablet;
- 88,2 milionu sáčků orální rehydratační soli, včetně 27 milionů sáčků v kombinaci se zinkem;
- 1,491 miliardy tablet na čištění vody, 1 milion hygienických souprav;
- 9 milionů rychlých diagnostických testů na zjištění HIV, 863,5 milionu tablet cotrimoxazolu, 6,1 milionu balení antiretrovirových léků pro léčbu 394 529 mladistvých na 1 rok do 37 zemí;
- 32,2 milionu dávek amoxicilinu pro léčbu zápalu plic u dětí mladších 12 měsíců;
- 95 655 zdravotnických souprav do 57 zemí;
- 68 052 vzdělávacích souprav, 33 739 souprav pro sport a volný čas dětí, 16 964 souprav herních pomůcek a hraček pro nejmenší děti.

Z celého srdce vám všem děkujeme!

UNICEF

© UNICEF/Sokol

pero

Ráno a škola

Ráno zazvoní mi budík
a rozštěká se náš malý hafík.
Ve škole nám ráda čtení
a o přestávce kamarádké mlení.
Máme hodně těžké předměty,
lítají kolem nás, jako komety.

Aneta, Lída, Lucka, Majka
Kardašova Řečice

Škola a ráno

Ráno vcházíme do školy,
vzpomínám na splněné úkoly.
Do školy si bereme pastelky
a někdy jíme lentilky.
Dopoledne je dost učení,
není to pro nás žádné mučení.

Andrea, Miša, Natka
Kardašova Řečice

Kouzlo lásky
na zahradě

Byla to velká zahrada, kde vedle sebe rostly jabloně a hrušně. Nikdo nevěděl, že v korunách stromů žijí jabloňoví panáčci a jabloňové panenky a na hrušních hruškové panenky a hruškoví panáčci.

Všechno šlo podle pravidel. Den po dni, měsíc po měsíci, rok za rokem. A každá hrušková panenka se vdávala za hruškového panáčka a jabloňová panenka se oženila s jabloňovou panenkou. A to bylo dobře.

Jednou v noci za úplňku se v koruně mladé hrušně narodila panenka. Byla krásná jako obrázek. Když byla malá, chodila za školu, protože se nerada učila. Vůbec neposlouchala svoji stromovou vílu. Nejráději si hrála s hruškami házenou. Všechny byly celé potlučené, jak je panenka vyhazovala do vzduchu a pak je nechala spadnout na zem. Když se na to přišlo a hledal se viník, sváděla to na vítr.

Netrvalo dlouho a z hruškové panenky vyrostla krásná dívka. A tak za čas stromová víla varovala hruškovou panenku, aby si hleděla jen hruškových panáčků a nechodila do korun jabloní. Ale panenka neposlechla, protože co jí bylo zakázáno, to jí ještě víc lákalo.

Jednou večer před spaním se šla hrušková panenka projít a tu zahlédla, jak pod jabloní tancují jabloňová panenka s jabloňovým panáčkem. „Snad nebude tak zle, když se podívám,“ řekla si panenka. Pomalu se kradla ke stromu, kde mladý pár tančil. Jenže nedala pozor. Šlápla na suchou větvíčku a ta pod ní zapraskala. Jabloňová panenka se lekla a panáček se otočil, kdo je to ruší. A jeho oči se setkaly s očima hruškové panenky. Oba byli ztraceni. Zamílovali se do sebe na první pohled. „Chceš si zatančit?“ zeptal se jabloňový panáček. Panenka jen přikývla a už se spolu točili v kole.

Jabloňová panenka se urazila a utekla. Do rána nespala a přemýšlela, jak by se pomstila. Hrušková panenka si dávala rande s jabloňovým panáčkem jen do doby, než to uražená jabloňová panenka rozhlásila po celé zahradě.

Král zahrady svolal všechny stromové víly a odsoudil hruškovou panenku a jabloňového panáčka, aby do konce života žili v nejzadnější koutě zahrady, kde stála stará hruška. V její koruně bydlel starý hruškový mužiček. Všichni se ho báli, protože občas vydával podivné zvuky. Ale panenka s panáčkem brzy poznali, že je to hudba a zpěv.

Ti tři tam žili šťastně a spokojeně. Hruškový mužiček se už necítil tak sám a každý den se radoval ze života.

Na jaře hrušně po sto letech opět rozkvetla a v létě se na stromě z té velké lásky urodila hojnost plodů. Nepodobaly se ani hrušce ani jablku. Kulaté to bylo jako jablko, barvu a chuť to mělo jako hruška. Když ten strom lidé našli a ochutnali plody, byli překvapení, jak jsou dobré. A tak tomu stromu dali jméno hruškobjablon.

Irka, Trhový Štěpánov

To nám to ale uteklo. Krásné letní počasí se vyměnilo s chladem, který nám nepříjemně zalézá pod bundy. Naštěstí ještě občas vyjde sluníčko a alespoň přes okno nás trochu zahřeje. Nemudrujme, ale těšme se z maličkostí i velkých věcí, které nás potkávají. A jednou z nich je třeba vyluštěná tajenka z minulého čísla: **Kdy sbíráme odpadky? Ve všední den i ve svátky. Také uklid tábořiště, neodkládej až na příště.** Koho jsme vylosovali tentokrát? Jsou to: **Vítek z Českého Rudolce, Daniel z Českých Budějovic a Karolína z Radenína.** Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je zase doplňovačka o ceny!

Život mezi paneláky

A je vymalováno, řekl by ten, kdo má rád různá rčení. Tohle platí na něco, co právě končí. Proč ho tedy nepoužít i pro letní prázdniny, kterým už měsíc září zabránil bezstarostně vládnout?

Pondělí 3. září

Na pokraji velkého panelákového sídliště to teď bzučí jako ve včelím úlu. Přicházejí další a další kluci a holky a všichni se tváří, jako že se nic neděje, že to je prostě fajn, když zase začíná škola, ale ve skutečnosti nejsou jejich myšlenky až tak růžové. Co naplat? Ale hned se omlouváme těm, kteří se do školy přece jen těšili, protože je tam čeka hodně nového

Hugo za souhlasu všech, když se odpoledne po škole setkali.

„Navrhuju, že si dáme do patnáctého září, tedy příštích čtrnáct dní, pauzu na přemýšlení, co dělat. Potom každý doručí své nápady, souhlasíte?“ ujme se slova Jakub.

„Proč zrovna do toho data?“ podívá se Veronika a Lucie skoro naráz.

„Slyšely jste už, dámy, že se tehdy bude konat akce nazvaná Uklidíme svět...?“ zeptá se Jakub.

„Nebo taky,“ vytasí se svými znalostmi dvojčata Petr a Pavel, „je to akce Uklidíme Česko!“

„No právě,“ pochválí je Jakub, „a já bych řekl, že při takovém úklidu by zrovna naše parta neměla chybět.“

Probrali toho ještě mnohem víc. Dokonce přišla řeč na to, že by se konečně taky měli nějak jmenovat, ale i to chce čas a nápady. Zatím zůstali u názvu Sedma, protože tolik jich je. Třeba to nezni špatně, ale pořád je nad čím zauvažovat.

Sobota 15. září

Už docela časně ráno, vybaveni různými nářadími včetně tyčky s hřebíkem na jednom konci na napichování papírů a vyhrabávání plastů, se sešli a věděli, což si zjistili už dřív, kam odpady odnášet, odkud bude jejich svoz. „Víte, že se v Česku při tomhle záslužném snažení každoročně sebere kolem dvou tisíc tun odpadů?“ vytasí se Monika svými znalostmi a jedním dechem dodá, že to zrovna včera hlásili v televizi.

„Ty brdo,“ vydechne Lucie, „to je tedy parádní kopice!“

„Vůbec nechápu ty lidi, kteří se rozplývají, jak milují svou drahou vlast, a potom ji zaneřádí vším, co patří do kontejnerů,“ trošku se rozčílil Pavel a Petr jako první přitaká, protože tihle bráskové dělají mnohé společně, až to vypadá, že se po sobě opičí. Ale je to docela milé, usuzují ostatní.

„To je fakt, kluci, nebetyčná přetvářka, čeho se ti lidé dopouštějí,“ přidá se k nim Veronika, „ale doufám, že je těch, co zbožňují svinčik, menší polovina!“

„Aspoň jsme objevili,“ podotkne Hugo na oko vážně, „že je asi tenhle příklad ve vesmíru jediný, kdy existuje menší a větší polovina. Menší jsou ti, kteří si libují v odpadech, protože je odhazují všude, kde je napadne, a větší polovina jsou poctivci, kteří odpady sbírají a třídí.“

„Hele,“ uchichotne se Veronika, „co by tomu našemu dělení na nestejně poloviny řekla uča matiky?“

„Tak pojďte,“ rozesměje se Jakub, „ať místo mudrování do té mnohatunové kopice něco přidáme! A odpoledne si dáme brífink, jak se teď důležité říká, na ty nápady pro tenhle školní rok!“

Sice maličko utrámení, ale po obědě se znovu sešli na schůzce, kterou nikdo z nich nechtěl promeškát. Bylo krásné babí léto, sluníčko hřálo jako o závod, mírný vánek přinášel vůni z nedalekého lesa na okraji panelákového sídliště. Nejlepší by bylo zavřít oči, pohodlně se opít na lavičce a snít...

„Víte co, vy poetové,“ navrhne Jakub, „pojďte se do toho lesa projít, chůze nás nebude uspávat a třeba na něco přijdeme.“

„Na něco,“ nafoukl se Hugo, „co je slušivé nám myslitelům!“

„Nepraskni,“ napomene ho Monika. Nápadu, kupodivu, padaly jeden za druhým. Ale nakonec schválili, že vyhlásí dlouhodobé zápolení pro chytré hlavy, a to na jedině téma. Odpady. Neobyčejné nápady nebo už přímo vykonané činy, budou hodnotit měsíčně.

A návrhy, co by mohlo uspět, se jen hrnou. Jako kdyby se spustil vodopád. Skoro se začali překřikovat, i když byli v lese, takže se přece jen umírnili, ale toho zajímavého bylo habaděj. Už ani nestačili postřehnout, kdo s čím přišel...

„Jak převychovat lidi, kteří dělají z naší země-koule neskutečné smrduté a ošklivé smetiště?“

„Jak zjednodušit sběr, třídění a recyklaci, aby se zapojil každý člověk?“

„Co z recyklovaných odpadů ještě vyrábět?“

„Čím nahradit výrobky z plastů na jedno použití, třeba brčka či kelímky?“

„Vymyslet či objevit místo plastů úplně novou hmotu, což by asi bylo na Nobelovku?“

„Jak zabránit, aby se nebezpečné mikroplasty dostávaly i do pitné vody, což právě nyní vědci zkoumají?“

„A jak zabránit, aby se mikroplasty dostávaly do těla ryb v řekách a mořích a potom s jejich masem i do těla člověka, kde způsobují různá onemocnění?“

Tak to pokračovalo, i když se už zase vrátili z lesa na svou lavičku a Jakub si začal všechno zapisovat do malého notýsku s minitužkou, kterou pro všechny takové případy nosí pořád u sebe. Dokonce se nevyhnuli ani tomu, že návrhy mohou být také z oblastí fantazie, sci-fi a jiných až neuvěřitelných oborů. Copak se už v historii lidské civilizace nestalo mnohokrát, že se dosud neznámý vynálezce vytasil s něčím, co způsobilo ušklibání a pohrdání, ale za nějaký čas se to stalo skutečností? Sedma tak dá příležitost, aby si její spolužáci i spolužačky pěkně procvičili své mozkové závitky... Kdo ví, co se z toho všeho vyklubne.

„Dobře,“ utnul Jakub vodopád, „zdá se, že to může být docela bomba! Ale teď ještě k tomu názvu naší party, ale pospěšme si, než nás překvapí už skoro podzimní stmívání, ať stihneme cestu domů ještě za světla...“

Tady už, divme se nebo nedivme se, tolik nápadů nebylo. A ty, co byly, za mnoho nestály. Spíš tedy stály za zlamanou grešlí. A tak, než přijmout název, který by nebyl vtipný a přítom i líbivý, odložili tenhle bod svého jednání na někdy příště.

„Zůstaneme proto zatím u toho jednoduchého Sedma?“ ještě se zeptala Lucie.

„Já bych souhlasil,“ řekl Jakub a ostatní se přidali. „A příští setkání za týden, taky souhlas.“ To už musíme dat dohromady kompletní pravidla naší šou. A hlavně, jakým způsobem o ní dáme vědět váženému osazenstvu celé základky, aby se někdo necítil ukřivděný, že mohl vyhrát, jenže o ničem, co pořádáme, prostě nevěděl,“ doložil Jakub.

„A vyhry...?“ vzpomněl si Pavel.

„O těch asi budeme taky do týdne dumat, nebo se pletu?“ uzavřel debatu Petr.

Sobota 22. září

Když se sešli, tak rozhodli, že pravidla nebudou nikterak komplikovat, aby jim porozuměli i kluci a holky z nižších tříd. Zápolení, které bude namáhat mozky, musí být především zábavné a přitažlivé. Běda, kdyby začalo nudit. Proto vyzvou i učitele a učitelky, aby se na pravidla mrkli a dali připomínky a aby o všem alespoň krátce hovořili taky ve svých předmětech.

„To bude velká pomoc,“ řekla Monika.

„A jak dát o všem vědět,“ vzal si slovo Hugo, „k tomu navrhuju, abychom kromě informační tabule na hlavní chodbě, kde můžeme umístit různé zprávy a ohlasy, vytvořili i letáčky, které obdrží každý z naší školy.“

„Vyrobita bych jich víc, kdyby se chtěli připojit i kluci a děvčata odjinud, až se o šou dovědí...“ podotkla Lucie.

„Bezva!“ souhlasili ostatní.

A pustili se do vymýšlení, co na letáček dát, jak ho vyšperkovat, aby zaujal: „Myslím, že bychom ho měli nechat vytisknout, že bychom ho neměli, jak se říká, smolít na koleně. Musí být přece také hezký,“ připomněla Lucie, která tak projevila ženskou náklonnost ke krásným věcem, takže velkou odezvu sklídila především od Moniky a Veroniky.

„To ale bude stát peníze, které asi nemáme,“ posmutněl kupodivu Jakub, „jenže to zjistíme, až navštívíme tiskárnu.“

Pondělí 24. září

Těžko zamlčet, že potom byli celou neděli jako na trní a výjimečně se nemohli dočkat pondělí, kdy si dali schůzku na netradičním místě u budovy tiskárny, kde byli vloni na exkurzi. Přivítal je sám majitel pan Mareš: „Hlavně chci vědět, co zamýšlíte. Jak bude letáček velký, jak barevný, kolik kusů uvažujete vyrobit a jaký papír chcete zvolit, což zřejmě bude nějaký recyklovaný, mám pravdu? A jestli vám naše studio přichystá i grafickou úpravu, aby letáček vypadal opravdu profesionálně,“ vychrlil na své budoucí zákazníky pan Mareš.

„A pak nám řeknete, kolik by to stálo...“ trochu s obavami se zeptal Jakub.

„Samozřejmě,“ usmál se pan Mareš, ale tak trochu tajemně, jako by měl něco za lubem, něco, o čem se právě rozhodl: „Ještě jednou mi řekněte, k čemu bude letáček sloužit,“ znovu se chtěl přesvědčit, jestli se nepřeslechli a žádost těchto klientů není jenom rozmarnou hračkou.

Kdepak, ti to všechno myslí až příliš vážně!

A pak se vzdánil. A když se vrátil, předložil jim kalkulaci: „Tak to je vada,“ skoro jen zašeptal Jakub, „to jsme si nemysleli, že by to stálo tolik. Tolik vůbec nemáme...“

„Ale máte!“ zarazil ho pan Mareš: „Totiž, abych to řekl správně, mít nemůžete. Rozhodl jsem se, že vám moje tiskárna k vaší bohuľibé činnosti přispěje tím, že letáček připraví a vytiskne úplně zdarma! Ovšem, jestli proti tomu nic nenamítáte...“

„To je tedy, pane Mareši, velikánská paráda,“ vykřikli jeden přes druhého, „moc díky! Takový zájem a pomoc jsme fakticky nečekali!“

„A přijďte co nejdříve, ať to všechno stihneme, než tady v tiskárně zase vypukne předvánoční frmol při výrobě pohádkových knížek pro děti... už se to na nás začíná valit! Proto je na váš leták čas tak akorát za pět minut dvanáct,“ ještě za nimi pan Mareš zavolal.

Pokračování příště

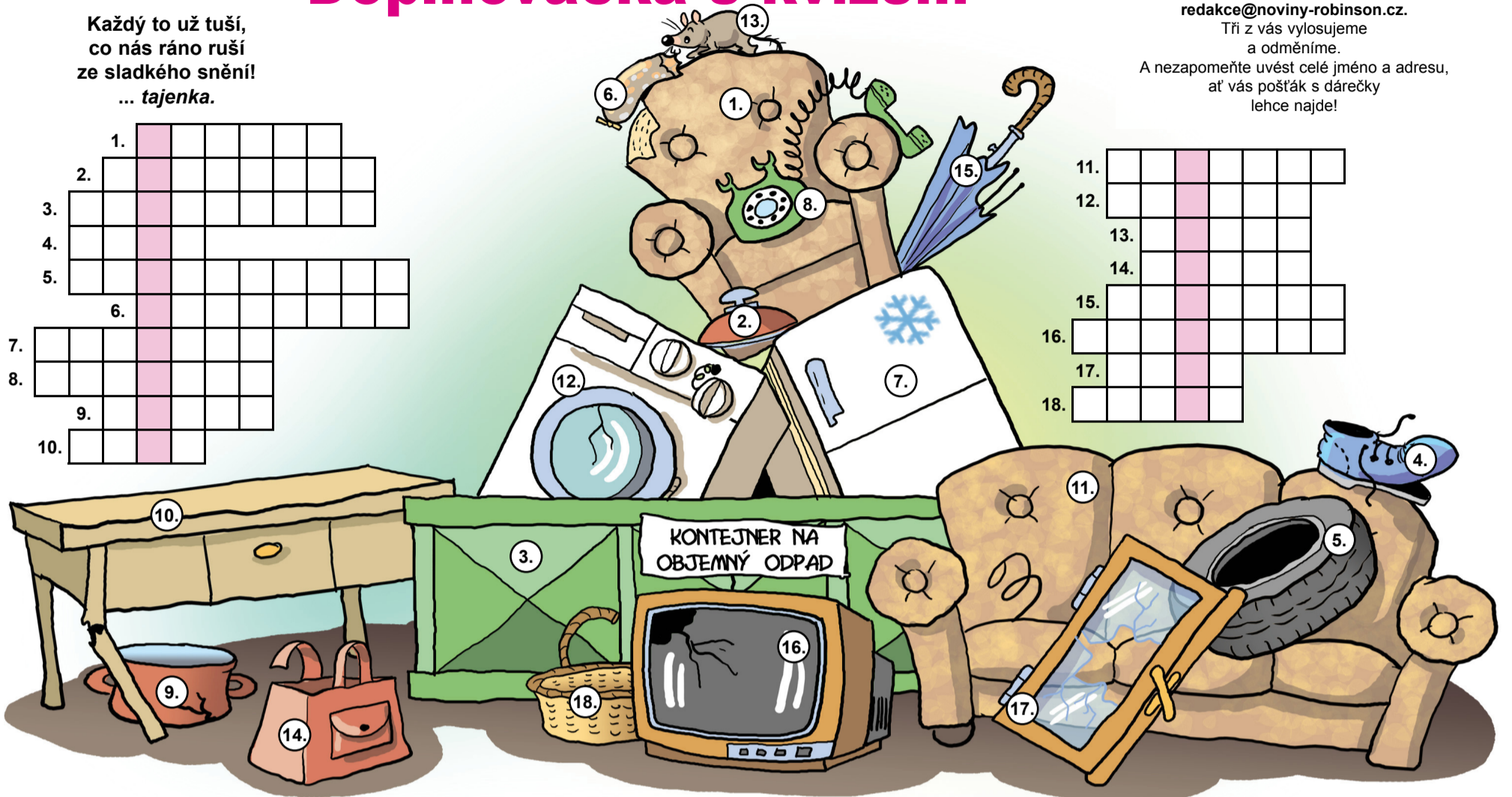
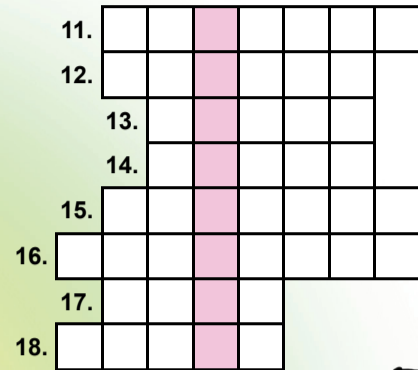
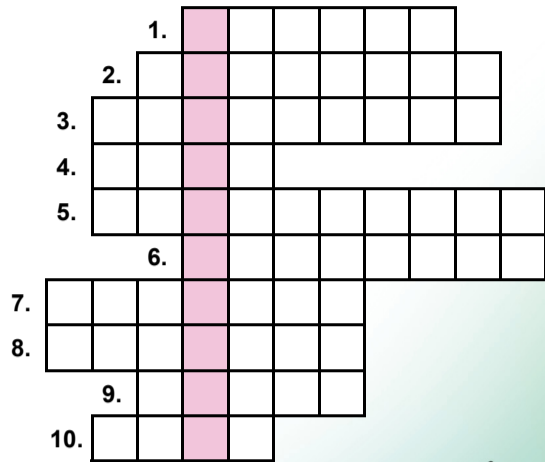
Text: ZŠ

Ilustrace: Zdeňka Študlarová

Doplňovačka s kvízem

Každý to už tuší,
co nás ráno ruší
ze sladkého snění!
... **tajenka.**

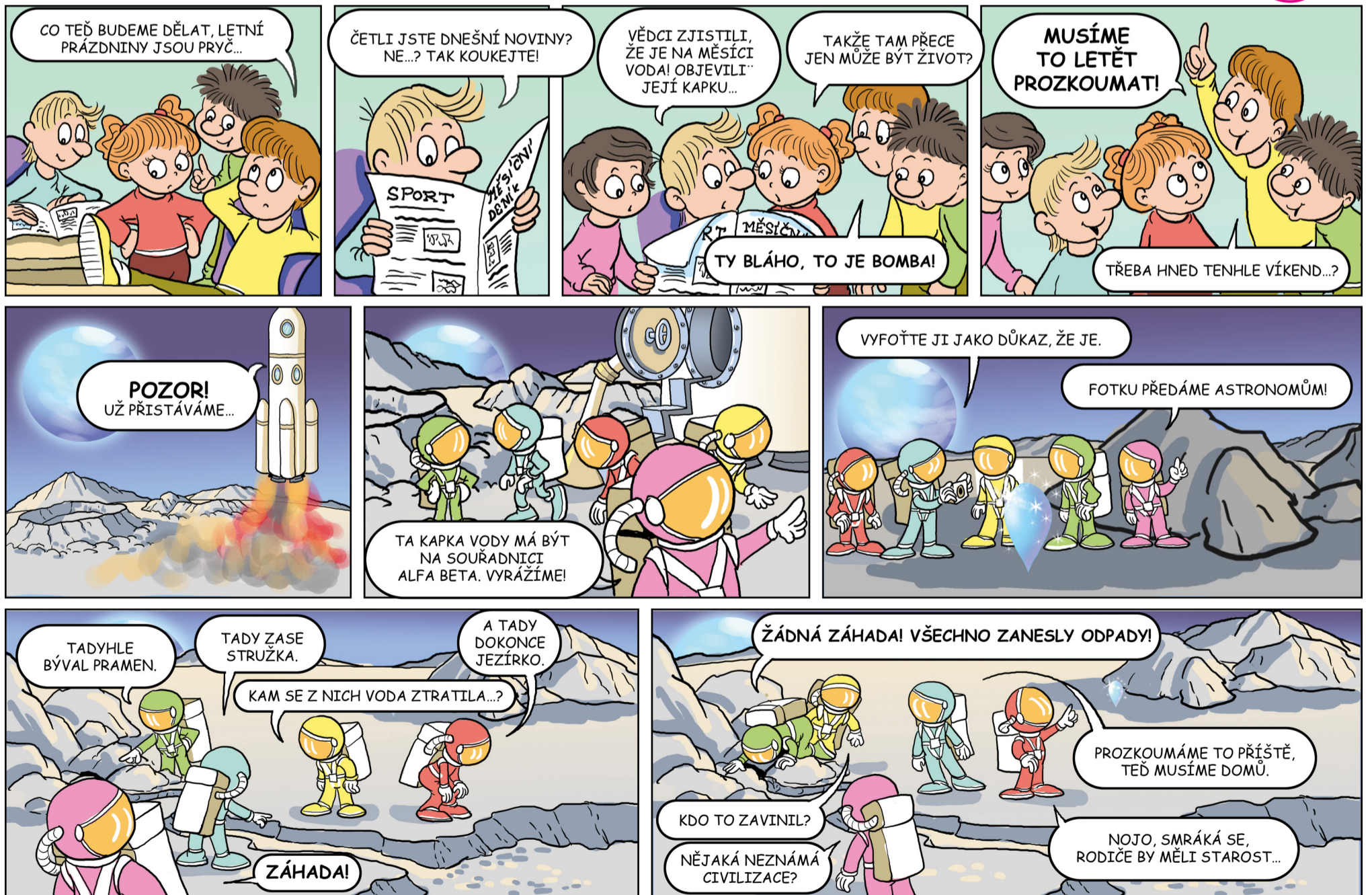
Vyluštěnou tajenku nám zašlete
do **30. října 2018**
na e-mail:

redakce@noviny-robinson.cz.
Tři z vás vylosujeme
a odměníme.

A nezapomeňte uvést celé jméno a adresu,
ať váš pošták s dárčky
lehce najde!

Vesmírná dobrodružství

4

Námět a text: ZŠ, stránku nakreslila: Zdeňka Študlarová

Jakmile se někam vydáme, už dopředu číháme, co neobvyklého tam asi můžeme zažít. Je to pochopitelně přirozená zvědavost a nic proti ní. Ale většina „cestovatelů“ už asi nepřipustí, že by je mohlo cosi docela netradičního potkat i v Evropě. Tenhle světadíl je přece doslova spoután leteckými linkami, obehán lodními trasami, prošípován dálnicemi, zabarikádován velkými městy a hlavně zavalen kopící turistických středisek.

Čarující La Manga a zdraví od dvou moří

A přece mnohé z vás možná překvapíme tvrzením, že na jihovýchodě Španělska existuje místo, které se vymyká všem běžným představám. Tedy především těm, že by mohlo být právě v jednom z nejrůznějších koutů Evropy...

Je to 22 kilometrů dlouhá písčiná „kosa“ v provincii Murcia, která se za tisíciletí vytvořila na podmořském hřebenu vlivem větru a naplavenin písku nebo i jiných hornin. V nejužším místě je široká pouze 250 metrů, v tom nejširším maximálně 1 500 metrů. Pokřtěna je rovněž přezdívkou „rukáv“.

Je to La Manga

Všem, kteří sem zavítají, poskytne příležitost strávit rekreační i uzdravující čas naráz u dvou moří. Písčinný výběžek totiž oddělil od Středozemního moře obrovské jezero, takže vznikla oválná laguna. Ta svými poklidnými vodami omývá jeden břeh výběžku, zatímco opačný, s jemným pískem na rozsáhlých a kilometry se táhnoucích plážích, omývá Středozemní moře. Ona laguna nese jméno Mar Menor, tedy Mrtvé moře, a svou neobyčejnou atmosférou nijak nezůstává pozadu za světoznámým Mrtvým mořem na hranici Izraele a Jordánska.

Je to tedy docela překvapení, že něco tak mimořádného existuje právě na našem staříčkém kontinentu. A tak už nás nakonec ani nezaskočí, že tato laguna - a vlastně celý „rukáv“ La Manga - má na lidský organismus a jeho neduhy tak ozdravující, blahodárný vliv. Ale ne odjakživa, exkluzivní středisko se špičkovými hotely, restauracemi, obchody a zábavními příležitostmi zde španělská vláda začala budovat až v 60. letech 20. století. A za pozornost stojí i pravidelný víkendový trh se vším, co si lze na takovém trhu představit, jen co vás tam dopraví městský linkový autobus...

Klimatický zázrak

Velká intenzita slunečního záření a pouštní podmínky vytvářejí předpoklad k velmi rychlému odpařování vody z laguny, takže páry nad jezerem chrání lidský organismus před škodlivými ultrafialovými paprsky a zajišťují ovzduší bez pylu. Prostředí pod takovým „poklopem“ z par, v mimořádné koncentraci nasycených kyslíkem a bromem, které mají uzdravující účinek, je tedy nenahraditelné. A my zde můžeme toto ovzduší bez omezení dýchat...

Zázrak zvaný voda

Může za to zvýšená koncentrace minerálů a solí ve vodě laguny, která v průměru udržuje i v nejnižších měsících teplotu 18 stupňů Celsia a vždy je alespoň o 5 stupňů Celsia teplejší než voda sousedního Středozemního moře. Hloubka laguny je maximálně sedm metrů, tedy v podstatě je toto Mrtvé moře mělké. Splňuje vše, aby se mohlo označit jako jedinečná léčebná oblast přímo pod širým nebem. Z vody máte pocit, jako by byla hustší, příjemně vás nadnáší a je velice slaná...

Zázračné bahno

Černé jako nejčernější noc, ale to nikoho neodrazuje od toho, aby s nadšením nevyzkoušel jeho blahodárnost. V laguně se nad její hladinu vypíná Jelení ostrov, na který se za vedení průvodce dostanete „mokrou“ nohou pěšky, abyste tam na sebe s chutí „naplácali“ bah-

text: redakce
foto: samphotostock.cz

no v celé oblasti nejučinnější. Jakmile tělo bahnem řádně potřete, vyčkáte, až vyschne a zešediví, načez tento „zábal“ ze sebe „oloupete“. Kdyby vaše tělo mluvilo, rozplývalo by se vřelými díky!

Příroda léčí

Vše, co jsme už sdělili o solné laguně, této „příbuzné“ izraelsko - jordánské Mrtvé moře, prokázali i vědci z univerzity v hlavním městě této provincie Murcia. Zjistili, že je ve vodě i v bahně vysoké procento vápníku, hořčíku, sodíku, jódu, fluóru, železa, draslíku a silic, tedy tolik potřebných prvků a minerálů.

Zbývá dodat to neméně důležité, co určitě každého, kdo se chystá tuto zvláštní oblast využít k navrácení zdraví, přitahuje a zajímá. Snad ani nedokážeme vyjmenovat vše, co zde člověku pomůže, aby jeho tělo i duše poznovu našly životní sílu. Polusme se o to: Mar Menor tedy přispěje k uzdravení dýchacích cest, astma, kožních chorob, lupénky, akné, alergií, vnitřních tkání, kloubů a vůbec pohybového ústrojí, artrózy, revmatismu, poúrazových a pooperačních stavů, zánětů, nervových nemocí a nemocí spojených s artikulací, krevního oběhu... a stále si nejsme jisti, jestli jsme na něco nezapomněli. Mar Menor vás dá prostě „do kupy“!

Ještě pár „perliček“

Přitažlivé je samozřejmě i okolí La Mangy tak jako ostatně celé Španělsko. Vypravme se na výlet do nedaleké oblasti s bezpočtem větrných mlýnů, kde údajně pobýval legendární „rytíř smutné postavy“ Don Quijot de la Mancha. Nebo bylo tohle upozornění pouze průvodcův „tahák“, abychom měli doma co vyprávět a nechali si závidět, co vše jsme viděli? Ať tak, či onak, v tomto kraji by se určitě panu rytíři líbilo...

A pokračujeme do města Murcia, kde po šestikilometrovém stoupání do svahu na úpatí hory navštívíme v nádherném parkovém prostředí okouzlující Svatyni patronky města - Santuario de la Fuensanta. Hned vedle nabízí příjemný obchůdek upomínkové předměty s náboženskou tematikou, ale také moc dobrou čokoládu a neméně výtečné bonbony s oříšky, které vyrábějí a prodávají místní jeptišky a mniši. Pak po sešupu do údolí zastavíme v blízkosti historického centra města, projdeme se jeho typickými úzkými uličkami kaváren a cukráren s bohatou nabídkou laskomin, kterým pochopitelně nelze odolat, tak proč se bránit. A budeme rovněž obdivovat klášter svatě Kláry s maurskými a křesťanskými stavebními prvky.

Naše letadlo startuje až za několik dní, právě tedy odtud z Murcia. Na onen okamžik ještě nebudeme myslet a užijeme si léčebné přírodní zázraky, které můžeme vychutnávat od časného rána až třeba do pozdní noci. Hotel stojí těsně na břehu pověstné laguny, její temná hladina odráží stovky světél a do jejich záře zaznívá španělská hudba. Až se náš autobus pošine po „rukávu“ La Mangy, po levé straně nás bude doprovázet Středozemní moře, modré s bílými čepečkami vln, po pravé straně pak nehybná, poněkud tmavší hladina laguny Mar Menor. Říci „sbohem“ se nám nechce, spíše tedy zase někdy v budoucnu „na shledanou“...

Cesta do jiného světa

Bylo krásné sluneční ráno, vylezla jsem z postele. Šla jsem si udělat snídani a převléknout se. Jako pokaždé jsem šla za svým pejskem Zarou, abych ji vzala na procházku.

Přišla ke mně a zrovna, když jsem jí chtěla nasadit obojek, utekla. Běžela jsem za ní, ale po pár metrech jsem ji ztratila z dohledu.

Dost dlouho jsem ji hledala, když tu náhle jsem uviděla trochu pootevřené dveře stojící v naší zahradě. „A sakra,“ pomyslela jsem si. Bylo mi totiž jasné, že do nich Zara vběhla. Opatrně jsem vzala za kliku a nahlédla dovnitř. Úplně mě oslnilo bílé světlo, které pak pomalu pohaslo, a já viděla, co je za dveřmi. Bylo to jako v pohádce, přesně takový svět, jaký jsem si vždy představovala. Krásně blankytně modré moře s písčnou pláží a všude okolo byly palmy a kokosy.

Bezstarostně jsem se procházela a úplně jsem zapomněla na pejska. „Zaro, Zaro!“ začala jsem křičet. Běhala jsem podél moře, ale Zara nikde. Najednou jsem uslyšela jakýsi zvuk, který vycházel z keře za mnou. Opatrně jsem se přiblížila a odhrnula listí. Ležela tam Zara, která si hrála s popadajícími kokosy. Vzala jsem ji do náruče a zašeptala:

„Já tě tak ráda vidím.“ Byla jsem nadšená, že jsem konečně na místě, po kterém jsem vždy toužila. I Zaru to tady bavilo, celou dobu jsme si hrály a prozkoumávaly tento nádherný svět.

Po obloze létali poníci s křídly, po pláži chodily obtloustlé žížaly a kousek od pobřeží v lesíku běhali lvi s modrými hřívami. Po vlnách jezdili stříbrní a zlatí panáčci, okolo květin poletovaly maličké víly, které je opečovávaly.

Jenže jsme úplně ztratily pojem o čase. „Měly bychom se vrátit zpátky,“ napadlo mě. Šly jsme po vyšlapané cestičce, která nás dovedla zpět ke dveřím.

Nechtěla jsem, ale musely jsme domů. Otevřela jsem je a v tom okamžiku jsme byly zase na naší zahradě. Dveře jsem za sebou zabouchla a v tom momentu zmizely a už se nikdy neobjevily.

Potom jsem si uvědomila, že to všechno byl svět, který jsem si vymyslela. A já pochopila, že život vždycky není podle představ, ale tak to prostě je. Kdybych žila jen v mé říši, ztratila bych všechno krásné, co mám teď.

Proto žiji tady a teď...

Nikola, Písek

Ilustrace: Adéla, Šindlový Dvory

Bylo to bezva!

Nový školní rok začal příjemně žákům 2. stupně ZŠ v Šindlových Dvorech. Na kolech se vydali na dvou denní adaptační kurz. Tématem byla voda, proto v programu nechyběla návštěva vodárenské věže a Stecherova mlýna.

Voda v podobě deště nás našťastí minula, a tak jsme za krásného počasí postavili stany, zahráli si turnaj mezi třídami v kopané, večer opekli vuřty. Čekala nás i noční stezka odvahy. A abychom nezapomněli, mnozí z nás přinesli domů i tašku hub.

Simona, Šindlový Dvory

Hvězda zakletá v pampelišce

Na jedné louce uprostřed lesa, kde byla v noci vidět Mléčná dráha, každoročně kvety pampelišky.

Když po dlouhé mrazivé zimě přišlo jaro, jako by zem omládlá. V lese si prospěvovali ptáci a malé květiny se s chutí draly na povrch. Takto vylézaly i pampelišky, které se osvobodily ze svého vězení. Jak šly dny, pampelišky rostly do výšky i do krásy, až se jednoho rána rozevřel i jejich plný žlutý květ. Příroda nadále rozkvétala a sílila po dlouhé a úmorné zimě. Další den na louku přiletly včely a pampelišky opylovaly.

Jaro se chýlilo ke konci a o svou vládu se začínalo hlásit léto. Na ovocných stromech voněly květy a včely sbíraly sladký nektar z polního kvítí. Pampelišky dosáhly plného rozkvětu. Vypadaly jako malinká sluníčka uprostřed svěže zelené louky.

I léto se chýlilo ke konci a pampelišky začaly ztrácet svou krásu. Na přelomu srpna a září vypadaly jako ubohé křehké stařeny. Uběhlo pár dní a pampelišky si nasadily paruku z chmýří. Už neměly jasný žlutý květ jako na jaře, ale stříbrný kotouč hvězdiček, které jako by byly zakleté do krásné pampelišky.

V noci se zvedl silný vítr a nebe se zaplnilo stříbrnými hvězdičkami z pampelišek, které se připojily k sestrám na tmavé noční obloze.

Karolína, Písek

Co znamená milovat

Jsi jako smrtící zbraň
Jsi jako vyplašená laň
Jsi jako v krásném dni vichřice
Jsi jako nejhezčí slovo v kronice
Jsi jako Jidášovo pokání
Jsi jako mé padající přání
Jsi jako na mě útočící vlci
Jsi jako květ v kamenném srdci
Jsi jako bolestná agonie
Jsi jako milostná ironie
Jsi jako krev na bojišti
Jsi jako Romeo na jevišti
Jsi jako ničivý ježek
Jsi jako štěňátka štěkot
Jsi jako drakova slůž
Ale hlavně jsi navždy můj...

Markéta, Písek

Ilustrace: Kateřina, Dubné

ZOO NOVINY

Zoo Hluboká, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, e-mail: info@zoohluboka.cz, www.zoohluboka.cz

Tak se to povedlo. Dne 20. května 2018 porodila naše tygří samice Altaica mláďata a rovnou čtyři - tři samičky a jednoho samečka. Starostlivá matka věnuje mláďatům veškerou péči a malí tygříci rostou jako z vody. Po třech měsících také poprvé navštívili svůj venkovní výběh a jsou k vidění denně od 9 do 13:30 hodin. Poté se ve výběhu střídají se svým otcem Oliverem. Ten s rodinkou pohromadě být nemůže. Mohl by mláďatům ublížit, či je dokonce zabít.

Stanou se tygří už jen obchodní záležitostí?

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Žiji u vás v lesích, ale myslím, že jste mě asi nikdy neviděli. Většinu dne totiž trávím ve svých rozsáhlých podzemních chodbách, které mohou mít hloubku až 5 metrů a různě se mezi sebou kříží. Mému obydlí se říká hrad a k jeho stavbě mi pomáhají dlouhé silné drápy. Také mé tělo je přizpůsobeno životu v norách. Mám malá ouška, krátké nohy a ocas. V podzemí nacházím mnoho potravy. Moc rád lovím žížaly, různé larvy, také žvýkám kořinky rostlin a občas najdu nějaké spadlé ovoce. Orientuji se zejména čichem, proto moji přítomnost může prozradit hlasité funění a mlaskání. Jsem velice pořádkumilovný, ve svých chodbách nikdy nenechávám zbytky potravy a potřebu chodím vykonávat ven mimo noru. Hrad obývám se svým partnerem a potomky. Na podzim se všichni ukládáme k zimnímu spánku, ze kterého se ale občas probudíme, abychom něco snědli. Pokud je zima teplá, nechodíme spát vůbec. Patřím mezi lovnou zvěř zejména kvůli kožešinám, masu a sádlu. K lovu bylo vyšlechtěno i speciální plemeno psa, které se nazývá podle mě. V Zoo Hluboká obývám expozici Jezevčí skály. Vedle mě bydlí liška obecná, která v přírodě občas využívá část mých nor. Ale z toho nejsem moc nadšený, protože mi tam dělá nepořádek. Aktivní jsem zejména na večer, kdy dostávám krmení. Jinak mě můžete vidět pospávat v mé noře.

Váš JEZEVEC LESNÍ

Tygr ussurijský nebo také sibiřský je největší kočkovitá šelma a zároveň jeden z největších druhů tygra. Těch je známo 8, ale 3 z nich už byly vyhubeny. Jednotlivé poddruhy tygra se mezi sebou liší ve velikosti, zbarvení a kresbou srsti. Tygři se tak přizpůsobili klimatickým podmínkám v různých částech asijského kontinentu, který dřív hojně obývali. V roce 1900 žilo na zemi asi 100 000 tygrů, dnes se jejich počet ve volné přírodě odhaduje pouze na 3 800. Tygrů ussurijských žije dokonce více v lidské péči než v přírodě. Přesto největší nebezpečí pro tygra představuje právě člověk.

Tygr je samotářské zvíře a ke svému životu potřebuje zejména velký prostor a dostatek potravy. Rád vyhledává spíše zalesněná území a obývá areál o velikosti až 100 km². Krajina kolem něj se však rychle mění. Z důvodů odlesňování a zastavování území přichází o svůj přirozený prostor i potravu a jedinci jsou mezi sebou izolováni. Tygr s tygřicí se tak nemusí vůbec potkat. Páření tygrů může probíhat po celý rok. Navzájem se hledají pomocí pachových značek, které po sobě zanechávají v terénu. Samice je březí 90 - 100 dní a rodí 2 - 6 mláďat. Ta jsou po narození zcela závislá na matce. Jsou slepá a váží pouze kolem 1,5 kilogramu. S matkou, která je učí hlavně lovit, zůstávají až 3 roky.

Dalším důvodem úbytku tygrů v přírodě je jejich lov. V blízkosti lidských sídel dochází ke konfliktu s místními lidmi, protože tygři napadají jejich hospodářská zvířata, či dokonce je samotné. Takoví tygři končí v nastrožených pastech nebo jsou otráveni návnadami. Častěji však dochází k lovu tygrů kvůli částem jejich těla, protože se jedná o velká a silná zvířata, mnoho lidí věří, že tygří suroviny mají léčivé účinky. Například tygří kosti se používají na bo-

lesti hlavy, žaludek na trávicí potíže a krev na celkové posílení těla. Tyto účinky nebyly vědecky dokázány, ale přesto je po těchto surovinách stále velká poptávka, zejména v asijských zemích. I přesto, že je obchod s tygry a tygřími produkty zakázaný, nadále existuje a narůstá. Mrtvý tygr je dnes bohužel cennější než živý. Bohatí lidé mají stále tendence si jako symbol luxusu pořizovat tygří kožešiny či tento tygří produkt využívat jako dar nebo úplatek.

V lidské péči je chováno kolem 20 000 tygrů, z toho v zoologických zahradách jen 2 000. Ostatní zvířata se nacházejí v cirkusech nebo soukromých chovech. Je však třeba si uvědomit, že tygr není žádný domácí mazlíček. Je to divoké zvíře, které jedná na základě svých instinktů, a tak by k němu měl přistupovat i člověk. V Thajsku existuje několik tygřích chrámů, kde si turisté mohou tato zvířata vyfotit a pohladit. Neuvědomují si však, že zde chování tygří jsou omámeni a pouze využívání k vydělávání peněz.

Po celém světě existuje i mnoho zooparků, kde se návštěvníci mohou pomazlit s tygřími mláďaty. Opět se jedná pouze o vydělávací atrakci. Mláďata jsou odebírána matkám v brzkém věku a po dosažení dospělosti jsou již nadbytečná. Průměrná doba dožití tygrů v soukromém chovu je 5 let, přitom v přírodě či v zoologické zahradě se tygři dožívají i 20 let. Co se tedy s tygry v soukromých chovech děje?

Existuje již mnoho organizací a institucí zabývajících se ochranou těchto nádherných šelem. Není to však jednoduché. Tygry je třeba chránit zejména v místech jejich přirozeného výskytu. Odchovaná zvířata v zoologických zahradách není možné navrátit do přírody z důvodu ztráty loveckých

instinktů a respektu z lidí. Je tedy nutné zejména snížit poptávku po tygřích surovinách, a zmírnit tak množství ulovených zvířat.

novinky ve zkratce

V zoo se objevil mamut

Mamut srstnatý žil na zemi před 150 000 - 10 000 lety. Vy si toto krásné zvíře můžete připomenout díky nové replice jeho kostry, která je umístěna u pavilonu terárií. Společně s ním jsou po areálu zoo k vidění další kostry vyhynulých druhů, jako je medvěd jeskynní, velký masožravý pták forusrakos nebo velký býložravý lichokopytník chalikutotium.

Zvířata ze zoo v přírodě

V létě bylo ze zoo vypuštěno mnoho druhů do volné přírody, aby posílily místní populace. Jednalo se zejména o sovy pálené, poštolky obecné, kvakoše noční a sysly obecné, kteří se v zoo narodili. Sysli byli ze Zoo Hluboká vypuštěni již po několikáté, tentokrát se jednalo o 40 jedinců. Naši záchrannou stanici opustil po uzdravení například i jestřáb lesní, krahujec obecný či kalous ušatý. Ti byli většinou do stanice přijati s pohmožděninami křidel.

Naše medvídek už má jméno

Vzácné mládě medvěda plavého, které se narodilo první den roku 2018, bylo ve svých 8 měsících pokřtěno. Dostalo jméno Nochunsafed, což v překladu znamená Bílý dráp. Dlouhé bílé drápy na předních tlapách jsou totiž pro tento poddruh medvěda typické. Jméno vybrali obyvatelé Tádžikistánu, odkud medvědi plaví pocházejí. Kmotrou Nochunsafeda se stala hejtmanka Jihočeského kraje. Matka s medvídkem dostaly ke křtinám velký narozeninový dort, který obsahoval spoustu dobrého ovoce, oříšků a piškotů. Po celém výběhu měly také poschovávány pamlsky. Medvídek a jeho mámu můžete vidět každý den od 9 do 14 hodin.

Už jste viděli naše mravence? Přijďte se podívat třeba na australského mravence buldočího se žihadlem.

kalendář akcí 2018

Zoo není jen procházka mezi zvířaty. Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zajímavého, hrát si a bavit se.

Změna programu vyhrazena.

V případě nepříznivé počasí může být akce zrušena, nebo přesunuta na jiný termín. Sledujte, prosím, aktuální informace na našich webových stránkách www.zoohluboka.cz. Informace o akcích na telefonních číslech: 387 002 211, 724 113 797 nebo 724 846 142.

LISTOPAD

3. 11. - Strašidelná zoo

PROSINEC

6. 12. - 6. 1. 2019 - Vánočně nasvícená zoo
24. 12. - Štědrý den v zoo

školní výpravy do zoo

Hraj si, bav se, poznávej - zoo ti v tom pomáhej!

Zpřesťete si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

Tajemství sovy Hedviky

Proč mají sovy tak velké oči a hebké peří? Dokáží otočit hlavu kolem dokola? Do tajemného života sov nahlédneme s kamarádkou Hedvikou (puštíkem obecným) a zjistíme, zda jsou sovy opravdu moudré.

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na www.zoohluboka.cz. Pro objednání programů můžete využít elektronický formulář nebo kontaktovat naše vzdělávací oddělení na telefonním čísle 387 00 22 12 nebo 602 390 355.